

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXIII. — Izdan in razposlan 26. dne junija 1917.

Vsebina: (Št. 270 in 271.) 270. Ukaz o prodajanju optičkih instrumentov. — 271. Ukaz o zahtevi in izro-
čanju predmetov iz bakra, bakrenih zlitin, niklja in aluminija.

270.

**Ukaz trgovinskega ministra v po-
razumu z ministrom za notranje
stvari in z ministrom za deželno
bran ter v soglasju z vojnim
ministrom z dne 20. junija 1917. l.**

o prodajanju optičkih instrumentov.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. ok-
tobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za čas, dokler
trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno
stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Prizmina stekla vsake vrste, daljnogledi za
merjenje in terestrični daljnogledi, galilejska stekla
s štirikratnim povečanjem in več, optički deli vseh
prej imenovanih stekel in fotografski objektiv
z jakostjo svetlobe 3.5 do 6 in daljinami go-
rišča več nego 18 centimetrov se smejo proda-
jati z izjemami, določenimi v § 2, le vojaški
upravi ali pripadnikom oborožene moči. Pripad-
nikom oborožene moči se smejo prodajati le,

ako predložijo dovolilo, opremljeno s šampiljo
vojaškega krdela.

§ 2.

V § 1 oznamljeni predmeti se smejo brez
omejitve prodajati obrtnikom, ki so upravičeni za
izdelovanje teh predmetov ali za trgovanje
z njimi.

Trgovinski minister more v porazumu z voj-
nim ministrom dovoliti v posameznih primerih
izjeme od predpisa § 1.

§ 3.

Prestopke določil tega ukaza kaznujejo, ako
se ne kaznujejo kazenskosodno, politična oblastva
prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron
ali z zaporom do šest mesecev.

Ako stori prestopok obrtnik, se more razen
tega odrediti, da se odtegne obrtna pravica, če so
dani pogoji § 133b, odstavek 1, lit. a, obrtnega
reda.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Handel s. r.

Urban s. r.

271.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženi ministri- stvi in v soglasju z vojnim mini- strstvom z dne 25. junija 1917. l.

o zahtevi in izročanju predmetov iz bakra, bakre- nih zlitin, niklja in aluminija.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje:

§ 1.

Izdelovalci in kupčevalci morajo izročiti po predpisih tega ukaza svoje ostale zaloge predmetov, navedenih v ministrstvenem ukazu z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 283).

§ 2.

Nastopno oznamenjeni predmeti se zahtevajo — kolikor niso itak že zahtevani po ministrstvenih ukazih z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 283) in z dne 30. decembra 1916. l. (drž. zak. št. 434) — za vojne namene in se morajo izročiti po predpisih sedanjega ukaza.

A. Predmeti, ki so docela ali po pretežnem delu iz bakra ali bakrenih zlitin, in sicer:

1. Vse vrste drogov in cevi za držaje, obrambo, preproge, zastore, brisače in kopalne rute, okrasnih in drugačnih drogov in cevi z nosili, drugimi pritrdili in obroči vred, nadalje ročaji in držaji vsake vrste,

2. pločevine za oblaganje oglov, robov, podnožij in druge take pločevine, obeski in obkladi, zlasti obkladi kurilnih teles,

3. napisi imen, reklamni napisi, orijentacijski napisi (n. pr. za nadstropje), izveski (n. pr. brivski) in drugi napisi in table, emblemi, grbi, kovinske črke in številke nad 3 cm visoke, obeski s številkami nad 10 g posamezne teže za ključke in drugi obeski številke (n. pr. ob durih stanovanj in izb ali nad njimi),

4. okraski, opreme, pritrdila kakor krogle, gumbi, verige, obroči za vrvice, klini, latve in dr.,

5. mreže, in sicer mreže za obrambo, ostrgavanje, ograjanje, okrasne mreže,

kolikor pod točko 1 do 5 naštetih predmeti niso nameščeni na spomenikih (sohah, spominskih pločah, nagrobnikih in dr.), nadalje na pohištvu, razsvetilih ali majhnih rabnih predmetih;

nadalje

6. postavki pred peči,

7. zvonovi s premerom do 25 cm, kraguljci in gongi,

8. priprosta orodja za pušenje in pisalne garniture ter drugo priprosto galanterijsko blago,

9. bednji za cvetlice,

10. kavli (obešalniki), stojala in obešala za obleke, klobuke, palice, dežnike,

11. oprave za izložbe, kakor stojala, opore, nosila, šine, podnožja itd., izvzemši portalne obklade.

B. Predmeti iz čistega niklja, z nikljem popločene jeklene pločevine ali aluminija, in sicer:

Vse hišno, kuharsko, kuhinjsko, mizno in namizno orodje všteti žlice, nože in vilice, nadalje posode za jedi in pijače, medenice in banje, zlasti tudi takozvano „pasarsko blago“, izvzemši električne kuhalne aparate.

Izmed predmetov iz jeklene pločevine, popločene z nikljem, pa so zahtevani le tisti in je izročiti le tiste, ki imajo niklja 10% svoje skupne teže ali več.

§ 3.

Bakrene zlitine v zmislu § 2:4 so zlitine bakra s cinkom, kositrom ali nikljem ali z več teh kovin, kakor med, tombak, bron, rdeča litina, novo srebro in njegove specijalne zlitine (nikelj, tin, alpaka, argentan, kitajsko srebro, alfenid, pakfong itd.).

Zahtevani niso predmeti, ki so

1. le pomedeni, pobakreni ali ponikljani,

2. z bakrom ali bakrenimi zlitinami zgolj popločeni,

3. iz bakra ali bakrenih zlitin in z roko klepani, gravirani, cizelirani, giloširani, jedkani ali tauširani.

§ 4.

Predpisi tega ukaza veljajo za vsakogar, ki ima predmete v § 2 oznamene vrste v posesti ali za druge v hrambi; izdelovalci in kupčevalci so pod temi predpisi razen tega gledé zalog, označenih v § 1.

Izročilna dolžnost se razteza gledé niklja stega orodja tudi na take predmete, ki so se pustili posestnikom o priliki izročitve, zaukazane z ukazoma z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 283) in z dne 16. junija 1916. l. (drž. zak. št. 181).

Predmeti, ki so sestavina ali pritiklina strojne uredbe izdelovalnega obrata, ne spadajo pod določila tega ukaza.

Za predmete, ki so v posesti države ali državnih zavodov, se ukrenejo posebni zaukazi.

§ 5.

Natančnejše ravnanje, ki se ga je držati ob izročevanju, se objavi z razglasom v posameznih občinah.

Po potrebi se more zaukazati izročitev pri zbiralnicah, ki so v občinskem okolišu in so določene za to, ter predpisati čas izročitve.

Sicer prevzema prevzemna komisija, ki se mora v ta namen napotiti k izročilnemu zavezancu, na licu mesta. V tem primeru morajo posestniki in hranilci počakati, da pride prevzemna komisija. Toda tudi v tem primeru so dolžni pripraviti za izročitev predmete, ki jih je izročiti, in sicer do časa, določenega za prevzetje. Zato morajo, eventualno s pomočjo razpoložnega osebja, sneti take predmete, ki jih je izročiti in ki se dadó brez težavnega snemanja ločiti od drugih predmetov, na katerih so pritrjeni ali s katerimi so spojeni. To velja zlasti o vseh predmetih, ki so le priviti, pribiti, prilepljeni, prikovani, pa se lahko ločijo, ali v zidovju ali v kamnu le vstavljeni.

Predmetov, ki jih je treba pustiti na licu mesta zaradi nujnih ozirav na telesno varnost, — kakor ograje stopnišč ob odprti strani in obrambne mreže dvigalnikov — naj posestniki ne snamejo, dokler se ne nabavi potrebno nadomestilo.

§ 6.

Ako ima izročilni zavezanec predmete, ki jih ni mogel (§ 5, predzadnji odstavek) ali ni smel

sneti (§ 5, zadnji odstavek), mora to okolnost in dotične predmete navesti pri prevzemni komisiji.

Da se predmet ne more pogrešati, to se more uveljavljati le gledé nikljaste posode in gledé orodja iz aluminija. Posestnik pa si mora tudi gledé takih, po sebi potrebnih predmetov po možnosti nabaviti nadomestilo pravočasno pred predpisanim dnevom izročitve.

§ 7.

Prevzemna komisija odloči o izročitvi, o časnem ali trajnem puščanju predmetov, gledé katerih je posestnik po določilih § 6 uveljavljal, da se ne morejo pogrešati, in mu določi, ako treba, primeren rok za dodatno izročitev.

Ako gre za predmete, ki jih posestnik ni mogel sneti (§ 5, predzadnji odstavek), ukrene, ako je treba, da se snamejo. Ako je posestnik brez zadostnega razloga opustil naloženo mu izročitev ali pripravo za izročitev, ga zadenejo stroški odvzeta in snetja, ki ga ukrene prevzemna komisija. Ti stroški se morejo izterjati potom politične izvršbe.

Ako gre za predmete, ki se iz nujnih ozirav na telesno varnost ne dajo odstraniti brez prejšnjega nadomestila, more prevzemna komisija določiti posestniku rok, da nabavi nadomestilo, da sname in izroči predmet, ako more posestnik nabaviti nadomestilo ter sneti predmet.

§ 8.

Zahtevani predmeti se smejo prostovoljno otujiti središču za kovine d. dr. na Dunaju ali skupljevalnicam imenovane družbe, ki so posebej pooblašene za nakupovanje teh predmetov, in sicer:

1. ako se predpiše izročitev pri zbiralnici, do časa, ki je predpisan za izročitev,

2. v primerih, v katerih se mora prevzemna komisija napotiti k izročilnemu zavezancu, do časa, ko komisija popiše predmete.

Predmeti, ki so pritiklina poslopja ali obratilo podjetja, se smejo z njim otujiti do časa, oznamjenega v točki 1 in 2.

Vsako drugo otujevanje in vsako podelovanje je prepovedano.

§ 9.

Gledé sestave prevzemnih komisij, njih postopanja in postavljanja kontrolnih komisij je uporabljati določila §§ 6 in 9 do 12 ministrstvenega ukaza z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 283) in § 5 ministrstvenega ukaza z dne 16. junija 1916. l. (drž. zak. št. 181). Za puščanje predmetov, ker se ne morejo pogrešati, pa so merodajna določila § 7 tega ukaza.

§ 10.

Kdor zatajuje pred oblastvom posest predmetov, ki se zahtevajo s tem ukazom, kdor ne

izroči, oziroma ne pripravi predmetov tako, kakor je predpisano, kdor drugače ravna zoper predpise tega ukaza ali zoper zaukaze, ukrenjene na podstavi tega ukaza, tega kaznuje politično oblastvo l. stopnje z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do šest mesecev, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 11.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Czapp s. r.